ДЕВОНИ ФОНИЙ

Татаббӯъи Махдум

Набошад аз чунуну ошикӣ бар дил задан сангам,
Ки аз бедоду зулми дил ба ӯ афтода дар чангам.
Физояд бар хама форигдилон андӯху дилтангӣ,
Хар он охе, к-аз андӯхат барояд аз дили тангам.
Зи хуш барное андар сар халонам лолаи хуршед,
Нашоту айш чун муфрит шавад аз чоми гулрангам.
Кашад гах чониби майхона, гах дар чониби риндӣ,
Хавои шохиди шӯхам, навои мутриби шангам.
Зи сар то поям аз санги хаводис хӯрд бод, эй дил,
Агар бошад ба хотир орзуи точу аврангам.
Мугона нагмаву охангу нокусам бувад дар дил,
Сӯи дайри мугон хар гах бувад мастона охангам.
Равад чун зикри бадномони кӯи ишк, эй Фонӣ,
Ту номи некномиро мабар, к[illegible]

Кў[illegible]ошиклик ва телбаликдан эмас,
зулму бедод килгани учун дил билан жанг килмокдаман.
Гамингда танг дилимдан чиккан хар бир ох
фориг дилларга гам ва диккатгарчилик орттиради
Гулранг жомдан шодлигим ошиб кетганда, бир
гўзал учун куёш лоласини бошимга санчаман.
Шўх гўзалимнинг хаваси билан чиройли созанданинг
навоси гох майхонага ва гох риндликка тортади.
Эй дил, агар хотиримда тожу тахт орзуси бўлса,
ходисалар тоши билан бошдан оёгимгача пора-пора бўлиб кетай.
Муглар дайрига мастона юриш касдини килганимда,
дилимда мугона нагмаю охангдор кўнгирок бўлади.
Эй Фоний, ишк кўйи бадномлари тилга олинса,
сен яхши номни истамаки, мен ундан номус киламан.

Татаббӯъи Хоча

Паи сабӯх ба дайр ар гузар фитад сахарам,
Чу чоми май ба каф афтад, кучо бувад гузарам?
Хабар чӣ пурсиям аз худ даруни дайри мугон,
Зи худ кучо хабарам, аз худӣ чу бехабарам?
Ту коса-коса хурӣ май ба гайру хун аз дил
Чакад чу май, ки хӯрӣ катра-катра аз чигарам.
Сарам ба точи вараъ буд, то ки н-омада буд
Зи ходисоти балохои ошикӣ ба сарам.
На он ки ишк сарам хок кард, бал нагузошт,
Хам аз вучуд нишонам, хам аз худӣ асарам.
Магӯ ба манзили ин кӯхнадайр ишк мабоз,
Ки зод нест чуз ин, то ба манзили дигарам.

Ба дахр дил чӣ нихам, Фониё, ки гар сад карн
Бимонам, охир афтад а… тонгги май учун майхонага йўл олсам,
кўлимга май жоми тушса, уни кандай ташлаб кета олай?
Муглар дайрида мендан нима хабар сўрайсан,
ўзлигимдан бехабарману ўзимдан кандай хабарим бўлсин?
Сен бошка билан коса-коса май ичганингда,
дилимдан катра-катра жигар кони томади.
Ходисалардан ошиклик балолари бошимга
тушмасдан бурун бошимда пархезгарлик тожи бор эди.
Ишк бошимни тупрок килибгина кўймай,
вужудимдан нишон хам, ўзлигимдан асар хам колдирмади.
Бу кўхна дунё манзилида ишкбозлик килма дема,
чунки (менинг) бошка манзилга боришга бундан бўлак йўл озигим йўк.
Эй Фоний, нима учун дунёга кўнгил кўяйин,
бунда юз аср колсам хам, ахири сафарга азимат киламан.

Чун саги девона хар паргола, к-аз тан барканам,
Касдам ин бошад, ки дар пеши саги ӯ афканам.
Дорад аз хунхои доги тозаам хар сӯ нишон,
Догхои бодаи гулранг дар пироханам.
З-он ба воми бода додам хиркаро, к-аз майкада,
Маст чун оям бурун, дасте нагирад доманам.
Мазраъи дилро, ки доги сина хирманвор сӯхт,
Зад рухи сокиву май ин оташ андар хирманам.
Ростиро гохи сайри гулшани озодагӣ
Хуш наёяд хеч нахлу гул чу сарву савсанам.
Хашмати дунё наярзад душманиро, май биёр,
Дӯсте, к-ӯ з-ин рахам водошт, бошад душманам.
Фонӣ аз пиру чавон шармам, ки дар пиронасар,
Бо чавонон ошикӣ мевар… нимдан парчалар узаман,
максадим шуки, уларни унинг ити олдига ташласам.
Гулранг боданинг кўйлагимга тушган боглари,
хар томонда тоза догларимнинг конидан нишонадир.
Майхонадан маст холда чикканимда, бирон кўл
этагимни ушламасин деб боданинг карзига хиркамни бердим.
Дил экинзорини кўксим доги хирмон янглиг куйдирди,
май ва сокийнинг юзи бу хирмонимга ўт солганидандир.
Тўгриси, озодалик гулшанини сайр килганимда,
хеч дарахту гул менинг сарву савсанимдек ёкмайди.
Май бер, дунё хашамати душманликка арзимайди,
кайси дўст мени бу йўлдан кайтарса, менинг душманимдир.
Фоний, кариган чогимда ёшларга ошиклик килганим ва
май ичганим учун ёшу — каридан уяламан.

Татаббӯъи Мир

Сайри бӯстон чу кунам бе бути гулпираханам,
Пираханро чу гул аз фуркати ӯ чок занам.
Ёдаш, он навъ диламро зи худӣ карда халос,

Ки гахе ёд наёяд ба дил аз хештанам.
Ончунон ман зи миён рафта, хама ӯ шудаам,
Ки ба худ хеч тахайюл накунам ин ки манам.
Гар бичӯянд зи ман, хеч наёбанд чуз ӯ,
Ин тани орият ар з-он ки зи худ барфиканам.
Аллох-аллох, чи фирок асту ба зимнаш чу висол,
Ки маро чон шуда чонон ба ватангохи танам.
Сокӣ, оинаи май дех, ки дар ӯ чун худро
Нигарам, чилва кунад гулрухи симимбаданам.
Нест чун анчуману хилвати ман, бе рухи ӯ,
Чӣ тафовут кунад аз хилвати ман анчуманам?
Воизо, равза туро, з-он ки зи ёди рухи ӯ
Рашки Фирдавс шуда гӯшаи байт-ул-хазанам.
Фониё, давлати васлам зи гами хачр расид,
Мархами сина бувад хори гули пирахнам.

Гулруйи жамолимсиз бўстонда сайр килсам,
унинг фирокида кўйлагимни гулдек йиртаман.
Унинг ёди дилимни ўзликдан шундай халос этдики,
ўзлигим бир лахза хам эсимга келмайди.
Мен ўртадан шундай йўколиб кетганманки, борлигим
хаммаси у бўлиб колган, чунки бу мен деган нарсани хеч ўйламайман.
Агар бу орият танни ўзимдан отиб ташласам,
мени истасалар, ундан (дилбардан) бошкани топмайдилар.
Ажабо, у кандай фирок, унинг зимнида кандай
висолки, таним ватангохида жонон менга жон бўлса.
Эй сокий, ўзимни кўрмокчи бўлганимда, сиймин
бадан гулрухим жилваланадиган май оинасини бер.
Мажлисим билан хилватим унинг юзисиз бўлмас экан,
мажлисим билан хилватимнинг нима тафовути бор?
Эй воиз, жаннат сенга бўлсин, чунки менинг гамхонам
унинг юзини ёдидан фирдавснинг рашкини келтиради.
Эй Фоний, менга хажр гамидан васл давлати етди,
бу чаманнинг гул билан тикани сийнамнинг мархамидир.

Татаббўъи Махдум

Чу бо сад хасраташ аз дур бинам,
Чӣ рохи он ки бо он мах нишинам?
Зи ашкам остонаш низ тар шуд,
Чу оби ӯ гузашт аз остинам.
Биронад тундбоди кахраш аз хашм,
Агар чун гард бар кӯяш нишинам.
Паи як диданаш в-он гох мурдан
Шуда умре, ки хар сӯ дар каминам.
Ниёзам сад хазору хар якеро
Фузун з-он ноз бо он нозанинам.
Ба уммеде, ки шояд по расонад,
Ба рохаш суда шуд умре чабинам.
Чи созӣ манъ, Фонӣ, зохид аз ишк,
Ту дар кисмат чунону ман з-у хасрам.

Юз хасрат билан уни узокдан зўрга кўраману у

ой билан бирга кандай ўтира оламан?
Кўз ёшим енгимдан ўтиб кетганидан
унинг остонаси хам хўл бўлди.
Агар кўйида чанг каби ўтирсам, кахрининг
каттик шамоли газаб билан хайдайди.
Бир кўриб ўлиш учун умрбод
хар томондан мўралайман.
Унга юз минг ниёзим бор, ниёзимнинг хар
биридан у нозанинимнинг нози ортикдир.
Бошимга оёги етармикан деган умидда умр
бўйи йўлига бош кўйганимдан пешонам сийка бўлиб кетди.
Эй зохид, нима учун Фонийни ишкдан манъ киласан,
такдирда сенинг кисматинг зохидлигу меники ошикликдир.

Айзан

Анвори тачаллӣ зи махи рӯи ту ёбам,
Мехроби дуо токи ду абрӯи ту ёбам.
Дил гар шавад овора зи ошуфтагии ишк,
Хар сӯ талабам, окибаташ сӯи ту ёбам.
Аз мехри ту хар субхидамам тоза шавад рӯх,
З-он рӯй, ки аз боди сахар бӯи ту ёбам.
Пеши лаби Исонафасат чун надихам чон?
К-он муъчиза аз лаъли сухангӯи ту ёбам.
Гесӯи кашон чун кашӣ аз хок нишонаш,
Аз сояи сарви кади дилчӯи ту ёбам.
Сар монда ба зонӯи гамам, вах ки мухол аст,
Он к-аш нафасе бар сари зонӯи ту ёбам.
Фонӣ, ки дилаш дар шаби савдои ту гум шуд,
Гар ёбамаш аз турраи хиндуи ту ёбам.

Тажаллий нурларини ой юзингдан топаман,
дуо мехробини икки кошинг токидан топаман.
Агар дил ишк ошуфталигида овора бўлса,
уни каердан истамай, окибат сен томондан топаман.
Тонг шамолидан исингни топганим учун хар
субхидамда мехрингдан рухим тоза бўлади.
Нима учун Исо нафасли лабинг олдида жон
бермайин, у мўъжизани сўзловчи лаълингдан топаман.
Узун сочингни тупрокдан олсанг, унинг нишонини
дилжў сарв каддинг соясидан топаман.
Бошимни бир нафас тиззангда топиш мушкул
бўлгани учун бошим бир умр гам тиззасидадир.
Фонийнинг дили сенинг ишкинг тунида йўколди,
агар уни топсам, сени кора зулфингдан топаман.

Татаббўъи Мир

Зи хачрат, эй махи бадмехр дил нобуд шуд, тан хам,
Чӣ будӣ гар бад-он ду рафта хамрах будаме ман хам.
Агар мирам, нахохам дӯхт захми теги он котил,
Зи Марям ришта гар оранду аз Иси-ш сӯзан хам.
Зи ишкам сад гирех даркор буд, аз хачр боз инак
Гирех афтод бар чоки гиребон, балки доман хам.

Чудо з-он зулфу рӯ солу мах аз бас ранчӣ махчурӣ,
Малул аз шоми тира гаштаам аз рӯзи равшан хам.
Маро то бори сар бардоштӣ аз гардан, эй котил,
Сарам шуд зери бори миннати теги ту, гардан хам.
Зи хачрат хонаи дил тира буд, эй мах, хушам, акнун,
Ки дар вай тегу тират рахнахо афканду равзан хам.
Сарам гирди сарат гардад, чу хохӣ дураш андозӣ,
Зи бас санги чунун хӯрдан шуд ӯ санги фалохан хам.
Шаху базми нашот, эй дил, гадову кунчи майхона,
Чу набвад соф согар, бад набошад дурдии дан хам.
Аз он бадахд дилро гар тавонам кандан, эй Фонӣ,
Кунам шарте, ки дигар дил ...
Эй бадахшон махбуб, хажрингдан дил хам, тан хам нобуд бўлди,
ўша икки нобуд бўлганга мен хам йўлдош бўлсам, нима бўларди.
Марямдан ип ва Исодан игна келтирсалар хам,
ул котилнинг тийги ярасини тикишни ўлсам хам хохламайман.
Ишкдан ишимга юз тугун тушган эди, хижрондан
ёкам чокигина эмас, балки этагимга тугун тушди.
У зулфу юздан жудо бўлиб, ою йил айрилик дардини кўп
тортганимдан, коронги тунда хам, ёрук кунда хам малул бўлдим.
Эй котил, бошим юкини гардандан олиб ташлаганинг учун
бошим хам, таним хам миннатинг тийги юки остида колди.
Эй ой, хажрингдан дил уйи коронги эди энди ундан
тийгу ўкинг рахнаю туйнуклар очди, шунга хурсандман.
Бошим бошингдан айланмокда, уни узокка отмокчисан,
телбалик тошини кўп еганидан у бошим палахмон тош бўлиб колган.
Эй дил, шохга айшу ишрат базми ва гадога майхона бурчаги,
менга тиник май бўлмаса, хумдаги май лойкаси бўлса хам, зарари йўк.
Эй Фоний, агар у бевафодан кўнгил уза олсам, шундай
шарт киламанки, бундан кейин дилбарларнинг ахдига кўнгил кўймайин.

Акси рухсор чу бар согари сахбо фиканам,
Гунаи зардвашӣ дар маи хумро фиканам.
Эй гадоёни дари майкада, химмат, ки ба чахд,
Хештанро дигар аз савмаа ин чо фиканам.
Вах, ки он мугбача парво накунад, гар худро,
Бар дари дайр зи айвони Масехо фиканам.
Ахли дин тавба дихандам зи май, эй дил, чи ачаб,
Хешро гар ба миёни мугу тарсо фиканам.
Чоми минои агар пири мугонам дорад,
Аз хушӣ гулгула дар гунбади мино фиканам.
Дили волашуда чун бед биларзад хар гах,
Чашм бар чилваи он комати раъно фиканам.
Фонӣ он сайд шуд аз даст чӣ суд ар худро,
Саги девонасифат чони ...
Юзим ахсоним майнинг пиёласига тушурсам,
кизил майга сарик юзни ташлагандек бўламан.
Эй майхона эшигининг гадолари, химмат килингки,
жахд билан ўзимни ибодатхонадан бошка жойга ташлайин.

Агар ўзимни Масих айвонидан дайр эшигига ташласам хам
афсуски, ўша мугбача парво килмайди.
Эй кўнгил, дин ахли майдан тавба килишимни талаб этса,
мен ўзимни муг ва тарсолар орасига солсам ажаб эмас.
Агар муглар пири кўк жомда шароб берса,
кувончдан кўк гумбазига гавго соламан.
Хар замон ул раъно коматинг жилвасига карасам,
ошик юрагим терак баргидек калтирайди.
Эй Фоний, ул сайд кўлимдан чикди, девонасифат итдек
сахро томонга борганимдан не фойда?

Татаббўъи Махдум

Зи доги тоза, ки кард аз гам ошкора дилам,
Шудаст аз гами мохе сияхситора дилам.
Хазор пора агар шуд зи теги зулми ту, лек
Хавои васли ту дорад хазорпора дилам.
Марост бехудии дил зи чашм, з-он ки зи дӯст
Равад аз хеш зи чашмам ба хар назора дилам.
Маро бурун зи шумор аст пора дил, яъни
Ки пеши хайли гамат нест дар шумора дилам.
Биёр бода, ки дар халли мушкилоти сипехр
Ба гайри риндию мастӣ наёфт чора дилам.
Ба чуз шароби сабухӣ надод рах харчанд,
Ба азми ту бех сахар кард истихора дилам.
Шарорхои фирокам, зи сина, эй Фонӣ,
Равад ба чарх яке дон аз он шарора дилам.
Гам[illegible] догни ошкор килди, гўёки
дилим бир ойнинг гамидан кора юлдуз бўлди.
Агар дилим зулминг тийгидан минг пора бўлса хам,
лекин у минг пора кўнглимда васлинг хаваси бор.
Дилимнинг бехудлиги кўздан бўлди, чунки кўзим
дўстга хар бир карашида дилим ўзидан кетади.
Дилимнинг пораси бехисоб, лекин гаминг
кўплигининг олдида у хеч канча эмасдир.
Май келтир, фалак мушкилларини хал килишда
дилим риндлик ва мастликдан бошка чора топмади.
Дилим тавба килиш касдида тонгда хар канча куръа ташласа хам,
куръасига тонгги май ичишдан бошка (нарса) йўл тушмади.
Эй Фоний, фирок алангалари сийнамдан чархга ўрласа,
дилимни ўша алангалардан биттаси деб бил.

Татаббўъи баъзе азиз

Бигуфт ишк, ки Май нўшу рав ба мулки адам,
Бигуфтамаш, ки: Бидех, чоми май дам асту кадам.
Ридо ба рӯи тагори май асту шуълаи ох
Марост кишвари риндӣ кунун ба таблу алам.
Дирам-дирам, ки шуда доги май ба саччода,
Чӣ суд чун нашавад рахни май ба ним дирам?
Мабин ба тавбаам, эй пири дайру чомам дех,
Зи ман агар камӣ омад, ту бош ахли карам.
Хадиси дӯст ба риндон бигӯ, не ба малак,

Ки ахли ишк бувад сирри ишкро махрам.
Ба гайри чоми маю рӯи хубу гӯшаи амн,
Ба муфт низ наярзад хукумати олам.
Иморати дили вайрони реши Фонӣ агар
Зи лои бода кунӣ, хам гил аст, хам мархам.
…к мамлакатига бор, деди,
мен унга май жоми бер, у — даму кадамдир, дедим.
Ридо май тогораси устига ёпилди ва охим шуъласи осмонга
кўтарилди, ана шу ногораю байрок билан энди риндлик мамлакати менга тобедир.
Танга-танга май доги бўлган жойнамоз майга гаров
кўймокчи бўлганда ярим тангага арзимаса, нима фойда.
Эй дайр пири, тавбамга карамай, май бер,
мендан камчилик ўтса, сен карам кил.
Дўст сўзини фариштага эмас, риндларга айт,
чунки ишк ахли ишк сиррига махрам бўлади, холос.
Май жоми гўзал махбуб ва тинчлик бурчакдан бошка
бутун олам хукмдорлигини текинга берсалар хам арзимайди.
Агар Фонийнинг пора-пора бўлган вайрон дилини кайта
тикламокчи бўлсанг, май лойидан ишлат, (чунки) у хам лой, хам мархамдир.

Татаббўъи Хоча Хасан

Мунаввар аст ба рӯи ту дидаи чонам,
Муаттар аст ба бӯи ту кунчи эхзонам.
Аз он замон, ки туро ёри хеш донистам,
Ба ёрият, ки дигар хешро намедонам.
Сабо, масоз парешон шиканчи турраи ёр,
Ки аз тахайюли он, дил шавад парешонам.
Чӣ сон бурун равам аз дайр, эй мусулмонон,
Ки сарфи мугбачагон гашта накди имонам?.
Мабин ба майкадаам масту остинафшон,
Ки хаст остине, к-аш ба олам афшонам.
Чунуну бехудии ишк олами дигараст,
Ба акл ёфтани он набошад имконам.
Кучост гардиши согар даруни майхона?
Ки ман ба гардиши ин корхона хайронам.
Хадиси тавбаву такво зи ман мачӯ, эй шайх,
Чӣ гуна даъво коре кунам, ки натвонам?
Мачӯ, ба хонакахи зохидонам, эй Фонӣ,
Ки ман ба дайри фано хоки пои риндонам.
…билан равшандир,
гамхонам сенинг исинг билан муаттардир.
Сени ёрим деб билганимдан бери
ёрлигинг хаки, ўзимни билмайман.
Эй сабо, ёр зулфини паришон этма,
чунки унинг хаёли билан дилим паришон бўлади.
Эй мусулмонлар, имонимнинг накди мугбачаларнинг
йўлида сарф бўлди, энди кандай килиб майхонадан чика оламан?
Мени майхонада маст бўлиб енг ташлаб юрибди,
деб карама, енг бор экан, оламдан енг силкийман (оламдан кечаман).

Ишкнинг жунунию бехудлиги бошка бир
оламдир, уни акл билан топа олмайман.
Майхона ичра май пиёласи айланиши кани,
мен бу олам (фалак)нинг айланишидан хайронман.
Эй шайх, мендан тавбаю такво сўзини излама,
кўлимдан келмаган иш даъвосини кандай кила оламан.
Эй Фоний, мени зохидларнинг хонакохидан излама,
чунки мен фано дайрида риндлар оёги тупрогиман.

Татаббўъи Хоча

Ман, ки гампарвари ин дайри хароб, ободам,
З-онам обод, ки доим ба хароби шодам.
Ватанам гулшани мургони уло ачниха буд,
Ба гунохи падар аз чарх ба хок афтодам.
Гурбате пеши ман афтод ачаб дуру дароз,
Ки бишуд манзили аслӣ хамагӣ аз ёдам.
Шуд зи омезиши ин чор мухолиф, хайхот
Тахтабанди кафас ин тоири кудсӣ зодам.
Гарчи ин лахза чу мургони ба дом афтода,
Чанд рўзе ба шабистони бадан мўътодам.
Ин кафас чун шиканад, чост нишимангахи асл,
Боли рухонӣ аз ин гамкада чун бикшодам.
Лек чандон ки дар ин дайри мугонам ватан аст,
Ки ба чуз чоми маю мугбача дил нанходам.
Маст дар кўи харобот фитодан авло,
Ки надонам агар аз чарх расад бедодам.
Бўса нодода, ки чон металабӣ, эй котил,
Нукта ин гуна наёмўхт ба ман устодам.
З-ахли ин дайр чӣ бунёди вафо дорам чашм?
Нест махкам чу дар ин дайри кухан бунёдам.
Фониё, сарсари охи ту шуда пайдарпай,
Тарсам ин охи дамодам
Мен бу харобот дунёнинг гампарвариман,
мен харобликка шодман, шунинг учун ободман.
Ватаним канотли кушлар (фариштагалар) гулшани эди,
отанинг (Одам Атонинг) гунохи билан осмондан ерга тушдим.
Менга олисдан-олис мусофирлик насиб бўлди,
асл манзилим хаммаси ёдимдан кўтарилиб кетди.
Хайхот, бу менинг кудсизод кушим (рухим) бир-бирига
зид бўлган тўрт унсур аралашмаси кафасида махбусдир.
Гарчи бу лахзада кафасга тушган куш каби бир
неча кун бадан зулматига одатланган бўлсамда.
Бу кафас сингач, рухий канотимни ёзиб,
бу гамхонадан чиксам, асл ватанимга етаман.
Лекин бу муглар дайри менга ватан экан,
мен май жоми билан мугбачадан бошкага кўнгил кўймайман.
Харобот кўчасида маст бўлиб йикилиб ётиш яхши,
чунки фалакдан кандай зулм етса, билмайман.
Эй котил, бўса бермасдан туриб, мендан жон талаб киласан,

бундай нуктани менга устодим ўргатмагандир.
Бу кўхна дунёда негизим махкам эмас-ку,
олам ахлидан вафо бунёдини кандай кўз тутаман.
Эй Фоний, охингнинг каттик шамоли пайдарпай эсиб турибди,
бу дам-бадам чекилаётган ох мени барбод килмаса, деб кўркаман.

Дар таври Махдум

Дар дайри мугон шефтаи пиру чавонам,
Хоки кадами мугбачаву пири мугонам.
Айёми кадаххориам, эй шайх, чӣ пурсӣ,
Аз гояти мастӣ чу шаб аз рӯз надонам.
Ман бехуду пурсанд, ки чунӣ, чӣ чавоб аст?
Ин масъаларо чунки надонам, ки чӣ сонам?
Бе гуфтанам аз нуру сафои маи равшан,
Бар халк бувад фош хама рози нихонам.
Чун бӯса ба пои ту задам, кард дилам заъф,
К-аз пои ту бардоштани сар натавонам.
Сайри малакут аз кадахи пур кунам, оре,
Ин навъ сабукрӯх аз он ратли гаронам.
З-он рӯй ба майхона кунам азм, ки як дам
Аз ранчи худӣ хотири худро бирахонам.
Фарёд, ки осудагиам нест замоне,
Аз ранчи замон, балки зи абнои замонам.
Фонӣ, ба биёбони фано рафт, чу шуд маст,
Уммед аз ӯ, чунки шавам маст, надонам.
Муглар дайридаги ёшу кариларнинг гирифториман,
муглар пири билан мугбача кадамининг тупрогиман.
Эй шайх май ичган кунларимни нега сўрайсан,
каттик мастлигимдан кеча билан кундузни айира олмайман.
Мен бехудману «кандайсан?» деб сўрайдилар, бу масалага
кандай жавоб бўлар эди, чунки кандай ахволдалигимни ўзим билмайман.
Равшан майнинг тиниклиги ва нури тўгрисида
сўзламасимданок халкка бутун сирим ошкор бўлди.
Оёгингни ўпгач, заифландим, шу сабабдан
оёгингдан бош кўтара олмайман.
Тўла кадахдан симирсам, юксак оламни сайр киламан, ха,
албатта, рухимнинг бу хилдаги енгиллиги ўша катта май идишидандир.
Узлик ранжидан хотиримни бир нафас
куткариш учун майхонага йўл оламан.
Фарёдки, замона ва замона ахлидан бир лахза тинчлигим йўк Фоний маст бўлгач,
фано биёбонига жўнади, чунки маст бўлсам, ундан умидимни узмайман.
Шаби хачри ту худ май аз сурохӣ дар кадах резам,
Хаёлатро харифи май кунам, сӯхбат барангезам.
Худ аз дасти хаёлат коса дорам хешро в-он гах,
Паи бигрифтани он аз паи таъзим бархезам.
Аз он май чун димоги ман шавад ошуфта чун зулфат,
Мусалсал киссахои шоми хачри худ фурӯ резам .
Гах аз рохи тахайюл сар нихам бар хоки пои ӯ,
Гах аз рӯи таманно дасти дил дар зулфаш овезам.

Дар он мастӣ, ки дорам бо хаёлаш даст дар гардан,
Шабехунам агар хайли ачал орад, напархезам.
Шавам бо айши пинхони хаёле шод чун Фарход,
Муяссар нест з-он шириндахан чун коми Парвезам.
Намеёбам рахи пайвастагӣ бо дӯст чун Фонӣ,
Магар хам к-аз худӣ га...
Айрилик тунида кўзадан кадахга май куяман,
хаёлимни май харифи (улфат) хисоблаб сухбат кураман.
Хаёлимда сенинг кўлингдан коса тутаман,
уни олиш учун таъзимга тураман.
Ул майдан димогим сенинг зулфингдек ошуфта,
айрилик шоми киссаларини бирин-кетин айтаверамая.
Гох хаёлан унинг оёги тупрогига бош кўяман,
гох таманно юзидан кўлимни унинг сочига осаман.
Ўша мастликда, хаёлан кўлим бўйнини кучганда,
ажал лашкари тунда хужум килса хам кўркмайман.
Фарходдек хаёлнинг яширин ишратидан шод бўламан,
чунки Парвез комимга ул ширин огиз муяссар эмас.
Фонийдек дўстга етишиш йўлини тополмайман,
эхтимол ўзлигимдан жудо бўлиб, ўзимдан кечишим керакдир.

Мухтараъ

Боз дар дайри мугон оху фигон овардаам,
Оламеро зи фигони худ ба чон овардаам.
Аз гунохи тавба бо зуннор габри хешро,
Дасту гардан баста дар дайри мугон овардаам.
Харчи мехохӣ ба ин расво бикун, эй мугбача,
К-он чунон к-ат хостӣ дил, он чунон овардаам.
Лутфи пири дайр хаст афзун зи чурми ман аз он
Аз гунах шарманда, сар бар остон овардаам.
Сокиё, ратли гаронам дех, ки аз шармандагӣ,
Сар ба зер афканда, худро саргарон овардаам.
Гарчи аз ному нишон озодам, аммо доги ишк
Бар чигар аз бенишонихо нишон овардаам.
«Лоюколӣ» гуфта сирри ишкро чун пири дайр,
Фониё, чун гӯям ар сад ... овардаам.
Муглар дайрига яна оху фигон келтирдим,
олам халкини ўз фигоним билан жонидан тўйдирдим.
Тавбанинг гунохидан ўтпарастлик зуннори билан
ўзимни кўлу бўйнимни боглаб муглар дайрига келтирдим.
Эй мугбача, бу расвога нимани истасанг кил, кандай
дилни истаган бўлсанг, шундай дилни хузурингга келтирдим.
Дайр пирининг лутфу мархамати гунохимдан ортикдир,
гунохдан шарманда бўлган бошни бу остонага келтирдим.
Эй сокий, менга катта идишда май бер, шармандаликдан
бошимни куйи солиб огир бош билан келдим.
Ному нишондан озод бўлсам хам, аммо жигардаги ишк
доги билан бенишонликдан нишон келтирдим.
Дайр пири ишк сирини айтиб бўлмайди деди, эй Фоний,

юз достон келтирган бўлсам хам, кандай айтаман.

Татаббўъи Хоча

Ман, ки хурсанд ба бўе зи маи рангинам,
Бех, ки бар рахгузари дайри мугон биншинам.
То бувад чунки дамодам гузаронанд шароб,
Хама бе миннати май маст шудан оинам.
Не ки бар садри харобот кунам сарманзил,
Сафи риндони чахон аз ду суви худ бинам.
Нигарам неку бади мачлиси риндону бувад,
Адаби сўхбату май хўрданашон талкинам.
Хаст чун окибати кор паси пардаи гайб,
Таъна, эй шайх, зи риндӣ чи занӣ чандинам?
Кофири ишкаму сармаст, ки дар дайри мугон,
Дар сару кори маю мугбачагон шуд динам.
Ман ки дар арбада афтодаам аз мастию хачр,
Хам магар чилваи маъшук дихад таскинам.
Доман аз хори тааллук рахад андар рахи хачр.
Гар дихад даст, ки доман зи чахон дарчинам.
Фониё, нест чу маълум, ки аз чист начот,
Андар ин дайри кухан [illegible] хурсандман, муглар
дайрининг йўлида ўтирганим яхширок.
Дам-бадам бу йўлдан шароб олиб ўтаётганларида
маст бўлармиканман, одатим миннатсиз майдан маст бўлишдир.
Йўк, майхона рўпарасидан ўзимга жой олиб, икки
томонимдан жахон риндлари саф тортиб турганини томоша киламан.
Риндлар мажлисининг яхши ва ёмонлигига караб тураман,
сухбат ва май ичиш одоби менинг талкинимдир.
Ишнинг окибати гайб пардасининг оркасида яширин бўла
туриб, эй шайх, качонгача менинг риндлигимни таъна киласан?
Мен муглар дайрида маст ишк кофириман,
май ва мугбача ишида диним хам кетди.
Хажру мастликдан гавго ва тўполонга тушдим,
менга маъшуканинг нози, жилваси таскин берармикан.
Агар бахт кўлласа, жахондан этак силкаман,
этагим хажр йўлида тобеълик тиканидан кутулади.
Эй Фоний, бу кўхна дунёда нажот нимаданлиги
маълум эмас, шундан ожиз ва хайронман.

Айзан

Ин, ки худро ба дари майкада урён кардам,
Хиркаро рахни шароб аз паи риндон кардам.
Дўш як чуръаам эхсон нанамудӣ, харчанд
Ашк чун шамъ фишондам, чу най афгон кардам.
Умрхо он чи дил аз илму амал чамъ намуд,
Хамаро дар сари он зулфи парешон кардам.
Хами чавгони фалак дасти умедам бикашид,
Даст хар гах сўи он гўи занахдон кардам.
Бими оташ мадех аз чурми маям, эй зохид,
К-ончи кассоми азал амр намуд, он кардам.

Хиркаи чоки маро бар сифати тӯгма шудаст,
Он гиреххо, ки ба домону гиребон кардам.
Партави мехри висол за дару бомаш афтод,
Хонаи дил, ки ба савдои ту вайрон кардам.
Дил, ки гумрах шуда буд аз хаваси чаннату хур,
Бозаш аз ёди висоли ту пушаймон кардам.
Васл агар боядат, аз худ бигузар, эй Фонӣ,
Бин, ки чун киссаи мушкил ба ту осон кардам.
Ўзимни майхона эшигида ялангоч килдим,
чунки риндларга эргашиб, хиркамни гаравга кўйдим.
Кеча шамъ каби кўз ёшимни окизиб, най каби фигон
килсам хам, менга бир култум май эхсон килмадинг.
Дилим умр бўйи канча илму майл йиккан бўлса,
хаммасини у паришон зулф йўлига сочдим.
Качонки кўлимни гўйи занахдон (багбака)га узатсам,
фалакнинг эгилган чавгони умидим кўлини тортди.
Эй зохид, май гунохи учун мени дўзах билан кўркитма,
чунки азал таксимчиси нимани буюрган бўлса, шуни килдим.
Этагимдан ёкамгача солган тугунларим хиркам чокига тугма бўлди.
Сенинг савдонг билан дилим уйини вайрон килганим
учун висол куёшининг нури унинг томидан хам, эшигидан хам тушади.
Жаннат ва хурнинг хавасида дилим йўлдан адашган эди,
висолингнинг ёди билан яна уни пушаймон килдим.
Эй Фоний, агар сенга висол керак бўлса, ўзлигингдан кеч,
кара, мушкул нарсани сенга кандай осон килганман.

Айзан

Дурде, ки аз сафоли сагони ту даркашем,
Бехтар зи софи айш, ки аз чоми зар кашем.
Дар дайр чун ки каъбаи васлат муяссар аст,
Бахри чӣ сӯи бодия рахти сафар кашем?
Бахри симоъи мугбачагон бо фигони чанг,
Дар дайри муг таронаи мастона баркашем.
Дар ракс то кунанд ба мастон мутобаат,
Зохид зи хучра, шайх зи хилват ба дар кашем.
Дар дайру Каъба ёр мурод аст, ёр агар
Дар Каъба нест, рахт ба чои дигар кашем.
Бигрехтанд мухтасибу шахна, бех бувад
Базми нашот бар сари бозор агар кашем.
Дигар магӯ, ки маст шудӣ, рав зи базми ёр,
Бигзор, мон, ки як-ду кадах бехабар кашем.
Сокӣ, ба як-ду чоми чигаргун халос дех,
То кай зи чоми ходиса хуни чигар кашем?
Фонӣ чу васл нест муяссар ба саъйи мо,
То чанд нолаи шабу охи сахар кашем?
[illegible] жомдан тиник ишрат майини симирганимиздан кўра,
итинг сафоли (ялоги)дан май лойкасини ичганимиз яхширок.
Дайрда васлинг каъбаси муяссар бўла туриб,
сахро томон нима учун сафар анжомини тортайлик.
Муг дайрида мугбачаларни ўйнатиш учун

чанг фигонига жўр килиб, мастона тарона киламиз.
Мастларга ўхшаб ракс этсинлар деб зохидни
хужрасидан ва шайхни хилват хонасидан тортиб чикарамиз.
Дайрда хам, Каъбада хам ёр максуддир, агар
Каъбада ёр бўлмаса, кўчимизни бошка жойга олиб кетамиз.
Мухтасиб билан сокчилар саркори кочди, энди
айшу шодлик базмини бозор бошида килсак, яхширок бўлади.
«Маст бўлдинг, ёр базмидан кет», дема, кўявер,
бир-икки кадахни бехабарликда ичайлик.
Эй сокий, качонгача ходиса жомидан жигар конини симирамиз,
бир-икки жигар рангидаги жом билан мени ундан куткар.
Эй Фоний, урунишимиз билан васл муяссар бўлмаса,
качонгача кеча ноласию сахар охини тортамиз?

Дар таври Хоча Камол

Бувад хамчун дили ман сунбули он сарви симандом,
Парешону ду ниму нимаи ӯ долу ниме лом.
Бад-он монад, ки резад дар шафак аз хар сӯе кавкаб,
Чу аз хай катра хар чониб давонад он рухи гулфом.
Диламро андар он зулф аз тапидан гамза таскин дод,
Дихад катл изтироби мурги домафтодаро ором.
Ба васл он рух, ки медидам, ба хачраш чом менӯшам,
Ба чои офтоби субх, оре, мах бувад дар шом.
Чу мурги рух хохам дар тани зораш дихам таскин,
Кабутар, к-оварад з-ӯ номаву аз ман барад пайгом.
Шуоаш хонаи торики дилро кард нуронӣ,
Чу токӣ дошт пешам офтоби май ба зарринчом.
Накӯ н-ояд, ба ахли ринд шахди софии Кавсар,
Ки муътоди шароби талх бошад ринди дурдошом.
Зи хони вакти шайх омад яке махзузу дах махрум,
Гуломи пири дайрам, з-он ки бошад файзи чомаш ом.
Фикан бори худӣ аз худ ба дашти факр, эй Фонӣ,
Агар хохӣ сабуктар гар[illegible] зулфи паришони икки бўлак,
бири «дол» ва бири «лом» бўлганидан дилимга ўхшайди.
У гул юз, ёноги терлаганида хар томонга томчи сочса,
шафакка хар томондан юлдуз тўкилганга ўхшайди.
Тузокка тушган кушни питирлашдан сўйиб тинчитганлари каби,
унинг гамзаси зулфдаги дилимга типирчилашдан таскин берди.
(Кундуз) куёш кетса, кечаси ўрнига ой келганидек,
васлида у юзни кўраман, хажрида эса май ичаман.
Ундан нома келтириб, мендан салом олиб борувчи
кабутарни жон куши каби таним ичида саклаб, ором бергим келади.
Сокий кошимга келиб олтин жомда май офтобини тутгач,
унинг порлаган нури коронги дилимни равшан килди.
Зухд ахлининг асалдек тиник кавсари аччик
майга одатланган дурд ичувчи риндга ёкмайди.
Замон шайхининг дастурхонидан бир киши бахраманд бўлса,
ўн киши махрум, дайр пирининг кулиманки,

унинг жоми файзи барчага баробардир.
Эй Фоний, факир даштининг йўлида кадамим
енгил бўлсин десанг, ўзлик юкини ташла.

Татаббўъи Хоча | Аз чӣ, эй мугбача, надхӣ ба сӯи хум рохам,
Ки зари накд ба каф дораму май мехохам.
Накди чон низ физоям ба вай ар аз паи май,
Бӯсае з-он лаби чонбахш дихӣ ногохам.
Лутф кун з-он ки шаб асту сабӯи май бар дӯш,
То бари дурдкашон дур ба гоят рохам.
Дастбӯси санами чуръакашам хохад дил,
Вах, чӣ хуш бошад, агар даст дихад дилхохам!
Хочибам бахри чӣ ронад, зи дари дайри мугон?
З-он ки умрест, ки хоки дари ин даргохам.
Бутпарастист, ба чуз дӯст чи фирдавсу чи хур,
Кофирам з-он хама гар нест ба табъ икрохам.
З-охи ман парда барафканд, бар оинаи рӯй,
Гашта гофил, ки кунад пардакушои охам.
Нест чуз пӯст маро киблаи чон, эй зохид,
Сокии дайр ва гар озими Байтуллохам.
Шайху асхоби риё, Фонию арбоби фано,
Хуш бувад муттакиён бо хам, **Эй мугбача, нега** хум олдига боришимга йўл бермайсан,
кўлнмда накд олтиним бор, май ичгим келяпти.
Агар майдан кейин у жонбахш лабдан бир
бўса берсанг, жон накдини хам кўшиб берамаи.
Лутфу мархамат кил, чунки коронги кеча май кўзаси
елкамда, дурдкашларга етгунимча йўлим гоят узок.
Дилим журъакаш санамнинг кўлини ўпмокни истайди, ох,
агар кўнглим истаги муяссар бўлса, кандай яхши бўлар эди.
Ннма учун дарвозабон майхона эшигидан мени кувади,
чунки мен бир умр шу даргох эшигининг тупрогиман.
Хох жаннат, хох хур бўлсин, дўстдан бошкани дейиш
бутпарастликдир, агар буларнинг хаммасини табиатим
макрух кўрмаса, кофирман. Охимдан юз ойинасига парда
ташладилар, бундан гофилки, охим пардакушодир.
Дайрда хам, масжидга кетаётган бўлсам
хам киблаи жоним дўстдан бошка эмас.
Шайх риё асхоби, Фоний фано арбоби, пархезгорлар
пархезгорлар билан, ринд риндлар билан бўлгани яхши.
Татаббўъи Махдум | Ба рӯяш то ки моил шуд дили садпораи зорам,
Ба як дил не, ба сад дил ошики он мохрухсорам.
Маро чун риштаи чон шуд ба хар мӯи ту вобаста,
Биё биншин даме в-он риштаро магсил зи рафторам.
Агар хохам чудо созам, танам афгортар гардад,
Чунон часпида хунин пирахан бар чисми афгорам.
Чунон дар хонаи дил накш баста сурати он мах,

Ки бо нӯги калам он чо мусаввар гашта пиндорам.
Ниходам сар ба хоки пои ӯ, вах, хок бодам сар,
Агар хохам ки дигар харгизаш аз хок бардорам.
Шаби гам ахтари ашкам наёяд дар хисоб, арчи
Ки шаб то рӯз ахтар мешуморад чашми бедорам.
Мусулмонон, ману дайри мугон, чун мугбача хар дам
Намояд аз лаби худ бодаву аз турра зуннорам.
Бигардон даври согар сокиё в-аз давр камтар гӯ,
Ки чуз саргаштагӣ хосил нашуд з-ин даври паргорам.
Хуморам кушт, эй Фонӣ, бикаш аз хонаках берун
Марону рахнамоӣ кун ба сӯи кӯи хуммарам [illegible] дилим унинг юзига мойил бўлгандан
бери бир дил билангина эмас, юз дил билан ўша ой юзликка ошикман.
Жоним ипи хар бир сочинг толасига богланган,
кел, бир нафас ўтир, кетиб у ипни узма.
Конли кўйилагим жарохатли танимга шундай ёпишганки,
агар кўчириб олмокчи бўлсам, таним бешбаттар жарохатланади.
У ойнинг сурати дил уйига шундай накш боглаганки,
у ерга калам учи билан тасвир килинган (ўйилган) деб хаёл киламан.
Унинг кадам тупрогига бошимни кўйиганман, агар ўша
тупрокдан бошимни кўтармокчи бўлсам, бошим тупрокка айлансин.
Гам кечаси кўз ёшимнинг юлдузи бехисоб бўлсада, бедор
кўзим окшомдан тонг отгунча юлдуз санаб чикади.
Эй мусулмонлар, мен хамиша муглар дайридаман, чунки хар
замон мугбача лабидан май, зулфидан зуннор кўрсатади.
Эй сокий, согарни айлайтир,   даврдан камрок сўйла, чунки
менга бу даврнинг паргоридан саргашталикдан бошка нарса хосил бўлмади.
Эй Фоний, хумор мени ўлдирди, хонакохдан судраб
чик майфуруш кўчасига боришимга рахнамолик кил.

Айзан

Ман, ки махмур сахаргох ба майхона равам,
Шом сармасту газалхон сӯи кошона равам.
Рӯз аз согари май, чунки бибандам паймон,
Нашуда шаб ба сари согару паймона равам.
Ошноёни харобот маро нашносанд,
Баски аз худ ба сӯи майкада бегона равам.
Тоири кудсаму холи рухи ёрам хавас аст,
Сӯи гулзори чамолаш паи ои дона равам.
Шаб малуланд мугу мугбача аз ман, ки ба дайр,
Хама бо арбадаву наъраи мастона равам.
Чониби бог раванд ахли танаъъум, чу зи ишк
Ман, ки вайрон шудаам, чониби вайрона равам.
Фониё, чуз ба фано рах натавон бурд ба дӯст,
Ин мухол аст, ки ман [illegible] билан тонгда майхонага бораман
кечкурун шомда кўшик айтиб уйга кайтаман.
Кундузн май ичишдан тавба киламан, тун
кирмасиданок маю пиёланинг бошига бораман.
Ўзликдан бегона бўлиб майхонага борганим

сабабли харобот ошнолари мени танимайдилар.
Мукаддас кушману ёр юзининг холи менга хавасдир,
ўша дона йўлида жамолининг гулзори томон бораман.
Кечаси дайрда муг ва мугбача мендан озурдалар,
чункн хамма вакт шовкин-сурон билан бораман.
Бадавлат одамлар бог томон борадилар, мен ишк
йўлида хароб бўлганим сабабли вайронага бораман.
Эй Фоний, фано бўлмай туриб, дўст томон йўл топиб бўлмайди,
мен окил ва донишманд бўла туриб, боришим махолдир.

Татаббўъи яке аз акобир

Кунчи торики гаматро то ба кай маскан кунам?
Бошад аз шамъи рухат он хонаро равшан кунам.
Гар тавон кардан маи гулранг дар кӯи ту пӯш,
Хор дар чашмам агар ёди гулу гулшан кунам.
Душманп чони худам, к-аз ту ба лофи дӯстӣ,
Дӯстони хешро бо хештап душман купам.
Бандаи озодагонам, з-он сабаб дар боги дахр
Тавфи пои сарву майли комати савсан кунам.
Сокиё, май дех замоне, то кашам лахни нашот,
То ба кай аз мехнати ахли замон шеван кунам?
Зухд ачаб афзуд, ин дам аз паи касби фано
Майпарастӣ пеша созам, ишкбозӣ фан кунам.
Фониё, аз лофи мардӣ бех бувад афтодагӣ,
Чораи ин лофат аз як чоми мардафгани кунам.
Токайгача коронги бурчида яшайман,
уйимни юзинг шамъи билан равшан килиш насиб, бўлармикан.
Кўйингда гулранг май имкони бўлган махалда
гулшану гулни эсласам, кўзимга тикан кадалсин.
Сенга дўстлик лофини уриб, дўстларимни ўзимга
душман килсам, ўз жонимга ўзим душман бўлай.
Озодаларнинг кули бўлганим сабабли, савсан коматига
майл киламан, жахон богида сарв оёгини ўпаман.
Эй сокий, май бер, токи бир оз шодлик кўшигини айтай,
токай замона ахлининг мехнатидан нола киламан?
Зухд такаббурлик орттиради, энди фанони касб килиш
учун майпарастлик ва ишкбозликни хунар килиб олай.
Эй Фоний, мардлик лофини уришдан ўзини паст олиш ортикрок,
кучли (мардларни йикитувчи) бир жом билан бу лофингнн чорасини киламан.

Олуда хиркаи вараъ аз чоми бодаем,
Ин аст хол то ба шароб уфтодаем.
Гуфтан чӣ фоида аст, ки рӯ нех ба сӯи дайр,
Чун дӯш мо ба сачдаи бут сар ниходем.
Аз таъни халк дида чӣ бандем, чунки мо
Бар худ дари маломати олам кушодаем.
Мачнун агар зи мо нашиносӣ, ачаб мадон
Чун тавъамон зи модари айём зодаем.
Дилро нигох доштан, эй шайх, бахри панд,

Бо мо магӯ кунун, ки дил аз даст додаем.
Эй пири майфурӯш, туӣ олами карам,
Мадор камӣ зи чумлаи олам зиёдаем.
Фонӣ чи хуш металабӣ, чунки мо ба дайр
Бехуд зи хусни мугбачаю чоми бодаем.
Вараъ (пархезкорлик) хиркасини май билан булгадик,
шароб ичишга тушганимиздан бери хол шундайдир.
Биз бут саждасига бош кўйиганмиз, шундай экан
дайр томонга юзлан, дейишдан не фойда.
Олам маломати эшигини ўзимизга очганмиз,
халк таънасидан кўзимизни нега юмайлик.
Агар Мажнунни биздан фарк кила олмасанг ажабланма
чунки айём онасидан эгизак бўлиб тугилганмиз.
Эй шайх, бугун бизга юракни асраш борасида насихат
килма негаки, биз юракни кўлдан чикариб бўлганмиз.
Эй, май сотувчи пир, сен карам оламисан, биз
эса камликда барча оламдан ортикрокмиз.
Дайрда бодадан ва мугбача хуснидан бехуд бўлганмиз,
Фоний, нега биздан хуш талаб киласан.
Хез, эй хариф, то сӯи майхона бигзарем,
Дастору хирка карда гарав чуръае хӯрем.
Гар шайхи хонакох нагашт аз риё халос,
З-он чо кашон-кашон ба хароботаш оварем.
Аз рози дахр чи нагардад зи бода хал,
Он мочаро ба хидмати пири мугон барем.
Бо он ки з-офтоб зиёд аст дар чамол,
Моро чӣ хадди васл, ки аз зарра камтарем?
То кай сипехру пардадарӣ, чун шавем маст
Аз рӯи хашм пардаи афлок бардарем.
Эй пири дайр, з-он сабаб ин иктидор шуд,
Моро, ки мо зи хайли гадоёни ин дарем.
Фонӣ, биё, ки бода бинӯшем аз он, ки нест
Дар даври рӯзгор бакое [illegible] бигзорем.
Туро, эй зарифт, майхона томонга борайлик, салла ва
хиркани гаровга кўйиб, бир култум май олиб ичайлик.
Агар хонакох шайхи риёдан халос бўлмаса,
у ердан судраб уни хароботга олиб келайлик.
Дахр сирларидан кайси бири май билан хал бўлмаса,
ўша мажорони муглар пири олдига олиб борайлик.
Биз заррадан камрокмиз, жамоли офтобдан ортик
бўлгани учун унингваслига кандай хаддимиз сигади?
Качонгача сипехру пардадорлик? Агар маст бўлсак,
газабдан фалаклар пардасини йиртиб ташлаймиз.
Эй, дайр пири, биздаги бу иктидорнинг сабаби шуки,
биз бу даргохнинг гадолари тўдасиданмиз.
Фоний, кел, май ичамиз, негаки биз ўтгандан
сўнг рўзгор даврига бако йўкдир.

Мо сар ниходатар чихати чоми бодаем,
Бар остони пири мугон сар ниходаем.
Дар шоми гам ба шӯълаи оху ба хуни ашк,
З-икболи ишк хамнафаси шамъу бодаем.
Бинмуда ояти маи Кавсар зи лаъли хур,
Фоле, ки мо зи мусхафи он рӯ кушодаем.
Дар дайр хушёрию имон зи мо мачӯй,
З-он рӯ, ки дил ба мугбачаи маст додаем.
Хастем хамвилояти куддусиёни чарх,
Гарчи кунун ба дайри мугон уфтодаем.
Девонагию риндии мо чои айб нест,
Чун масти он парисифати хурзодаем.
Фонӣ, ту гар ба рохи фано меравӣ, бирав,
Мо холиё ба ишки чавонӣ ситодаем.

Биз хуш бодаси учун бош эгувчилармиз,
муглар пири остонасига бош кўйганмиз.
Гам шомида ох шуъласи ва кон ёш билан, ишк
икболидан шамъу боданинг хамнафаси бўлганмиз.
Хурнинг лабидан Кавсар майи оятин кўринди,
фол кўриш учун ул юзнинг мусхафини очганмиз.
Дайрада биздан хушёрлик ва имонни кидирма,
негаки, маст мугбачага кўнгил берганмиз.
Гарчи эндиликда муглар дайрига тушиб колган
бўлсак хам, чархдаги малоикалар билан хам вилоятмиз.
Бизнинг девоналигимиз ва риндлигимиз айб эмас,
чунки, парисифат хурзоданинг мастимиз.
Фоний, агар сен фано йўлидан кетмокчи бўлсанг, боравер,
биз хануз бир ёш гўзалнинг ишкида юрибмиз.

Татаббўъи Мир

Чун акси рӯи мугбача хохам тамошо бингарам,
Оям даруни дайр, дар миръоти сахбо бингарам.
З-он сон даруни чашму дил чо карда он шӯхи чигил,
К-ӯ рӯ намояд муттасил, хохам чу хар чо бингарам.
Абруву рухсори ту, вах, дар чашму дил то карда рах,
Не сар нихам дар киблагах, не дар мусалло бингарам.
Мах бинам андар осмон, гул бингарам дар бӯстон,
Хар дам чу натвонам, ки он рухсори зебо бингарам.
З-андешаи дунё магӯ, май дар кадах рез аз сабӯ,
Он Чоми Чам дех то дар ӯ авзоъи дунё бингарам.
Чун рӯ намуд он махчабин, эй дил нагӯ дар вай бубин,
Фурсат кучо ёбам чунин як лахза то чо бингарам.
Фонӣ, кучо бошад раво дар хидмати ахли фано,
Гар монда накди вактро дар бахои [illegible] бингарам.

Мугбача юзи аксини тамоша килмокчи бўлсам,
майхонага кириб, май оинасига бокаман.
У чигил гўзали дилу кўзимга жойлашгани
учун каерга карасам у кўринади.
Ажабо, кошинг билан юзинг, кўзим билан дилимга

жойлашгандан бери на киблага бош кўяман ва на жойнамозга карайман.
У гўзал юзга хар замон карай олмаганим учун о
смондаги ойга ва бўстондаги гулга карайман.
Дунёнинг андишасидан гапирма, кўзадан кадахга май куй
Жамшид жомини бер, токи дунё авзоъига карай.
Эй дил, у ой пешонали юзини кўрсатгач, унга яхши кара,
бир лахза кўриш учун фурсатни каёкдан топаман.
Эй Фоний, фано ахли хизматида накд вактни кўйиб,
эртанги холга караш раво эмас.

Дар бог аз хӯи рухи ӯ тоб мезадам,
Хар лахза таъна бар гули сероб мезадам.
Бӯсе ба ёди комати ӯ пои сарвро,
Дар гулситон зи худ шуда, чун об мезадам.
Гохе зи шавки абрӯи ӯ сӯи хонаках
Рӯ карда сар ба гӯшаи мехроб мезадам.
Гохе зи хасрати маи лаълаш ба майкада,
Аз дида хун чаконда маи ноб мезадам.
Дар чустучӯи гумшудаи худ зи хар касе
Чуста нишону пӯя бар хар боб мезадам.
Пои талаб зи кор чу мондӣ ба сад малол,
Дигар кадам ба сӯхбати ахбоб мезадам
Фонӣ, ба бахри ашк абас буд солхо,
К-ин дасту по ба-дон дурри ноёб мезадам.
Богда у[illegible]ндаги терни кўриб тобга тушар,
хар лахза тоза гулга таъна килардим.
Гулистонда сувдек ўзимдан кетиб,
унинг комати ёдида сарв оёгини ўпардим.
Гохида унинг коши шавкида хонакохга юзланиб,
бошимни мехроб гўшасига урардим.
Гохида май лаъли хасратидан майхонага бориб
кўзимдан кон окизиб тиник майни ичардим.
Ўз йўкотганимни излаб, хар кимдан нишонасини
сўрар, хар эшикка кадам урардим.
Талаб оёги ишдан чикса, юз малол билан
дўстлар сухбатига яна кадам кўярдим.
Фоний, неча йиллар кўз ёши денгизига ул ноёб
дурни олмок учун кўл-оёк урганим бехуда эди.

Татаббӯъи Махдум

Аз бода табарро чӣ кунам, чун натавонам,
Андешаи такво чӣ кунам, чун натавонам?!
З-ошӯфтагии бодаву дармондагии ишк,
Бо ин дили шайдо чӣ кунам, чун натавонам?!
Махмурам агар Кавсарам, оре ки бинӯшаш.
Чуз согари сахбо чӣ кунам, чун натавонам?!
Чун бинамаш, аз хол равам, вах ки гами дил
Дар пеши вай ифшо чӣ кунам, чун натавонам?!
Додан сари мӯят, ки ситонам хама кавнайн,
Ин бехуда савдо чӣ кунам, чун натавонам?!

Он мах шуду бетокатам ин чони хазинро
Дар хачр шикебо чӣ кунам, чун натавонам?!
Фонӣ, ба рахи ишк назар бар рухи хубон,
Чуз он рухи зебо чӣ кунам, чун натавонам?!

Кўлимдан келмаса

Кўлимдан келмаса, майдан кандай безор бўлай
эплолмасам, таква андишасини кандай килай?
Май гирифторлиги ва ишк дармондалигида бу шайдо
дил билан хеч нарса кила олмасам, нетай?
Агар хумори бўлсам, Кавсарни олиб келиб ич десанг,
майдан бошка нарсани ича олмасам, нетай?
У гўзални кўргач, ўзимдан кетаман, ажабоки, унинг
олдида дил гамини кандай фош кила олай?
Бир тола мўйинг учун икки дуиёни бераман, курбим
етмаса, бу бехуда савдони нима килай?
У ой кетдию, мен бетокатман, хажрда
бу хазин жонга сабр йўк, нетай?
Эй Фоний, ишк йўлида у гўзал юздан
бошкага карай олмасам, найлайин.

Татаббўъи Хоча

Чи хуш бошад, ки бошад дар бахорам,
Конори чўю сарве дар канорам.
Гахе бошад ба сабза афту хезам,
Гахе бошад ба согар гиру дорам.
Бувад чун оби чашму оташи дил,
Тазарвон бар канори чўйборам.
Зи дасти сокии гулрух дамодам,
Маи гулгун кунад дафъи хуморам.
Хаминам гар бувад арзонӣ аз чарх
Таваккўъ, шавкате дигар надорам.
Баландонро чу охир хоксорист,
Бихамдиллах, к-аз аввал хоксорам.
Зи бут гардид сўи киблаам рў,
Зи пири дайр аз ин рў шармсорам.
Худӣ аз худ бияфкандам чу Фонӣ,
Сабуктар шуд ба рохи ишк хорам.

Бахорда

Бахорда бир арик лабида бир сарв кучогимда
бўлса, кандай яхши бўларди.
Гох йикилиб, гох туришим сабза узра бўлса,
гох олиб кўтарадиганим пиёла бўлса.
Кўзимнинг ёшию дилимнинг ўти арик
лабидаги кирговулдек бўлса.
Гул юзли сокий кўлидаги гулранг май
дам-бадам хуморимни таркатиб турса,
Агар фалак менга шу нарсаларни насиб этса,
бошка шаъну шавкатни сўрамайман.
Олий мансаблилар, охири тупрокка айланадилар,
Худога шукрки, мен аввалдан хокисорман.
Махбубни кўйиб киблага юз ўгирдим, шунинг
учун дайр пиридан шармандаман.

Фоний каби ўзимдан ўзликни отиб ташладим,
ишк йўлида юким енгилрок бўлди.

Айзан

Бахорон гар ба гулшан тархи чому согар андозем,
Бех ар ин сакф бишкофему тархи нав дарандозем.
Сиёхӣ гар намояд гам, ки созад вакти мо тира,
Ба як барки шуои чом бунёдаш барандозем.
Зи раъноён дурангӣ то ба кай дидан дар ин бӯстон?
Яке мо хам шароби лаъл дар чоми зар андозем!
Биёроем бар тарфи гулистон базми шохона,
Зи мастӣ шӯру гавго дар равоки ахзар андозем.
Ба ракс орем хар сӯ шохидони шӯхро, в-он гах,
Ба дастон мутрибонро низ дар якдигар андозем.
Гахи мастӣ шахон гар по ниханд аз хадди худ берун,
Фаридунро сар андозему Чамро афсар андозем.
Ба нӯх зону гахи майнӯши аз турккони ягмоӣ
Тамошои ачаб дар ахли ин нӯх манзар андозем.
Бад-ин оин кадахнӯшону покӯбону сармастон,
Ба риндон хешро сӯи харобот андар андозем.
Шаби хар кас, ки чун Фонӣ бад-ин сон масти хоб афтад,
Сазад чоми сабӯхаш гар ба субхи махшар андозем.

Агар бахор чогида гулшанга жому май мажлиси тузсак,
бу фалак томини бузиб янгидан бино килсак, яхши бўлар эди.
Гам коралик кўрсатиб, вактимизни хира килса, бир
жом май яшини шуъласи билан асосини барбод киламиз.
Бу бўстон раъноларидан качонгача икки рангликни кўрамиз,
биз хам бир марта лаъл рангидаги шаробни олтин жомга куяйлик.
Гулистонда шохона базм курайлик, кўк равокка
(фалакка) мастликдан гулгула солайлик.
Шўх гўзалларни хар тарафдан раксга тушириб,
сўнгра хонандаю созандаларнн ишга солайлик.
Мастлик чогида шохлар хадларидан ошсалар,
Фаридуннинг бошию Жамшиднинг тожини олиб ташлайлик.
Горатгар гўзаллар кўлидан тўккиз букилиб май ичган чогда,
бу тўккиз фалак ахлига ажойиб томошалар кўрсатайлик.
Шу хилда май ичиб, мастона ракслар билан
ўзимизни хароботдаги риндлар орасига ташлайлик.
Кимки бир кеча Фонийдек шу хилда маст уйкуга кирса,
тонг чогида ичадиган майини киёмат тонгигача колдирсак, арзийди.

Дил сӯзад аз гами рухи он шӯхи махвашам,
Сокӣ кучост бода, ки биншонад оташам.
Девона, гар ба дайри мугон рӯ нихам, чӣ айб,
Чун ман асири мугбачагони паривашам?
Гар нест вачхи бодаам, аммо паи писанд,
Мастон шавам зи хар хум, агар чуръае чашам.
Хастам гадои дайр, вале накди ахтарон,
Пошам ба пои мугбача он гах, ки сархушам.
Бехуд шавам зи ишваи сокӣ, ба рӯям об,

Аз май занед бӯ, ки рахонад аз ин гашам.
Ранчи хумору андӯхи дахрам хароб сохт,
К-ӯ чорае чуз он ки ду паймона даркашам.
Фони, зи зулфи хур чӣ хушдил шавам, ки ман,
З-ошуфтагии турраи шӯх[illegible]
Юра[illegible]зли шўхнинг рухсори гамида куяди,
эй сокий, алангамни ўчиришга бода кани?
Муглар дайрига девоналарча юзлансам, не айб,
чунки мен париваш мугбачаларнинг асириман.
Бода учун пулим йўк, аммо синаш учун, хар
хумдан бир култумдан татиб кўрсам маст бўламан.
Дайр гадосиман, аммо мастлик чогимда,
юлдузлар накдини мугбача оёги остига сочаман.
Сокий ишваси туфайли ўзимдан кетсам, юзимга,
майдан сув сепинг, шояд ўзимга келсам.
Хумор азоби, дахр гами мени хароб килди,
бир-икки кадах ичишдан бошка иложим йўк.
Фоний, бир шўхнинг паришон зулфидан ошуфтаман,
хурнинг сочидан кўнглим нега кувонсин?

Айзан

Бе рӯи хуб майл ба согар намекунам,
Бе хур илтифот ба Кавсар намекунам.
Миоди тавба аз мани бедил талаб макун,
Он дар машият аст, мукаррар намекунам.
Дар дахр ходиса-ст, сарам хуш намешавад,
То аз миёни майкада сар бар намекуиам.
Дар коргохи дида шаб аз хомаи хаёл,
Чуз сурати рухи ту мусаввар намекунам.
Гар ташна аз хумор бимирам, ба чуз шароб,
Бо оби зиндагӣ лаби худ тар намекунам.
Мастам хамеша аз карами пири майкада,
Гар мекунам гадоии май, гар намекунам.
Дигар зи дурди бода макун манъам, эй хаким,
К-аш бо зулоли Хизр баробар намекунам,
Чандон ситам зи халки замон дидаам, ки майл
Сӯи суманбарони ситамгар намекунам.
Фонӣ, гарам ба мулки чахон салтанат диханд,
Чуз хоки куи майкада аф[illegible]
Гўза[illegible]са, майга майл килмаймаи,
 хур бўлмаса, Кавсарга илтифот этмайман.
Мен бедилдан тавба вактини талаб килма,
у такдирда бордир, мукарар килолмайман.
Дунёда ходисалар кўп, майхона ўртасида
бош кўтармагунимча бошим хурсанд бўлмайди.
Кечаси кўз ишхонасида хаёл калами билан сенинг
суратингдан бошкани чиза олмайман.
Хумордан ташна бўлса хам, шаробдан бошка
оби хаёт билан лабимни хўлламайман.
Хох гадолик килайин, хох гадолик килмайин,

майхона пирининг карами билан доим мастман.
Эй хаким, бундан кейин май дурди ичишимни манъ килма,
чунки мен уни Хизр зулоли билан тенглаштирмайман.
Замона халкидан шунча кўп ситам кўрдимки, энди
ситамгар гўзалларга илтифот килмайман.
Эй Фоний, агар менга жахон мулки султонлигини берсалар хам,
майхона кўйининг тупрогидан бошкани тож килмайман.

Айзан

Мастам он сон, ки гар аз дайри мугон бархезам,
Афтам, эй мугбача, худ гӯ, ки чӣ сон бархезам?
Саргаронам зи хумор, ин ки наёрам бархост,
Лутф карда чу дихӣ ратли гарон, бархезам.
Магаси рӯх нашаста ба лабат, чун гӯям,
Хез, гӯяд, ки чӣ сон аз сари чон бархезам?
Як замон нест, ки сад ранч ба дил наншинад,
Бех, ки аз анчумани ахли замон бархезам.
Гуфт: «мастию нишастан натавонӣ, бархез!»
Чун ба вакте ки нашастан натавон бархезам.
Хар замоне, ки бари пири харобот даме
Бинишинам, хама бо бахти чавон бархезам.
Фониё, гӯӣ аз он базм чаро бархезӣ?
Гайр бо дӯст нишинад, ман аз он бархезам.

Шундай маст бўлибманки, муглар дайридан турсам йикиламан,
эй мугбача, ўзинг айт, ўрнимдан кандай турайин?
Хумордан бошим шундай огирки, ўрнимдан туролмайман,
лутфу карам килиб катта идишда май берсанг, ўрнимдан тураман.
Рухим пашшаси лабингга кўнган, мен унга «тур» десам,
у айтади: «Жон бошидан кандай тура оламан?»
Дилга юз ранж кўнмаган бир замон йўк, шундай бўлгандан кейин,
замона ахлининг мажлисидан туриб кетишим яхшидир.
Айтдики: «Сен мастсан, ўтира олмайсан, ўрнингдан тур»,
ўтира олмас эканман, кайдан тура оламан?
Хар замонда майхона пирининг ёнида бир нафас ўтирсам,
бахтиёрликдан ёшариб, ўрнимдан тураман.
«Эй Фоний, у базмдан нима учун туриб кетасан?» деб сўрайсан,
ёрим билан бегона одам ўтирган бўлса, туриб кетаман.

Татаббўъи Шайх

Набинам сӯи ӯ, гарчи ба рӯяш орзумандам,
Чу дар мачлис бувад он мах, бад-ин микдор хурсандам,
Зи хачрат гиряхои талх захрам дар мазок афканд,
Чӣ бошад коми чон ширин кунӣ, аз як шакархандам?
Ба чашм он лахза биншондам нихоли сарви каддатро,
Ки аз бӯстони дил нахли хаёли гайр баркандам.
Хушам бо катраи хун, к-аз чигар ояд, хамоно хаст
Чигар парголахо фарзанду хун фарзанди фарзандам.
Шикофи теги хачрашро ба сӯзан, эй, ки медӯзӣ,
Рахо кун, шояд аз мижгон-ш ояд новаке чапдам.
Зи зулфи кофире зуннор бастам бар миён, лекин
Дурӯги тӯхмати ислому дин бар хеш мебандам.

Саги девона бигрезад, зи ошӯби чунуни ман,
Чи нодонӣ ту, эй носех, ки мехохӣ хирадмандам.
Магар май катра-катра дар гулӯ резам, ки осояд
Зи теги мехнати хичрон дили парканд-паркандам.
Ман аз девонагӣ расвои олам гаштам, эй Фонӣ,
Зи ман девонатар он, к[illegible]амда, бока олмайман,
у ой мажлисда бўлса, мен шунга шодман.
Хажрингда аччик йигилар лаззатимга захар солди, бир
шакарханда билан жон комини ширин килсанг, нима бўлади.
Сарв каддинг нихолини кўзимга ўтказгач, ўзганинг
хаёл дарахтини дил бўстонидан сугуриб ташладим.
Жигаримдан окаётган кон катраларидан хурсандман, чунки бу жигар
парчалари фарзандларимдир ундан окаётган кон фарзандларимнинг фарзандидир.
Эй хажрининг тийгидан очилган жарохатни тикувчи, сўкиб ташла,
шоядки, унинг кипригидан бир неча ўк келиб кирса.
Бир гўзалнинг зулфидан белимга зуннор боглаганману
лекин ислому дин ёлгон тухматини ўзимга боглаб юрибман.
Менинг мажнунона гавго-тўполонимдан телба ит хам кочади,
эй насихатгўй, кандай нодонсанки, мени аклли килмокчи бўласан.
Хижрон мехнатининг тийгидан пораланган дилим
тинчланармикин деб, томогимга майни томчи-томчи кўяман.
Эй Фоний, мен девоналикда расвои олам бўлдим, шу, холатда;
менга насихат берган киши мендан хам тентакрокдир.

Айзан

Ба ду чашми ёр асирам, ки хамезананд тирам,
Ба мани гариб рахме, ки ба кофирон асирам.
Чу ба кӯю кадди ӯ шефтаам, агарчи воиз
Дихадам зи равзаву хур, ба фасона кай пазирам?
Ачалам ракибу умрам шуда он лаби равонбахш,
На аз он бувад гурезам, на аз ин бувад гузирам.
Ман аз орзӯи як теги халоку ӯ кушад гайр,
Бикушед чой он аст, зи гайрат ар намирам.
Ба ман аз ту чавр дур аст, ки чи чои васл, хайхот,
Ки туро чаноби олӣ мани зор бас хакирам.
Чу ба мехмонам ой, кашам оху нимчонӣ,
Ки чуз ин матоъ набвад зи калилу аз касирам.
Паи як назар ба кӯи ту даромадам чу Фонӣ,
Назари нухуфта гах-го[illegible]а асир бўлганим учун хамиша менга
ўк отадилар, мен гарибга рахм килинглар, кофирларга асирман.
Воиз жаннату хур тўгрисида афсона айтса-да уни
мен кандай кабул килайки, ёрнинг кўю комати шайдосиман.
Менинг ажалим ракиб, хаётим у жонбахш лабдир, на
ундан ўзимни олиб кочаман ва на буни бахридан ўтаман.
Мен унинг бир тийги орзусида халокману у бошкага тийг
тортади, агар гайратдан ўлмай колсам, ўлдирсангиз ўрни бор.
Менга жабрни раво кўрмайсан, эй вох,васлингни кандай
орзу килай, сенинг остонанг олий, мен бўлсам хори зорман.

Менга мехмон бўлиб келсанг, ох уриб ярим жонимни
олдингга тортаман, чунки бору йўгим шу, бошка матоим йўк.
Фоний каби бир назар пайида кўйингга кирдим,
ахён-ахёнда холимга яширинча назар ташлаб кўй.

Бодаполо зари доман, ки ба сахбо фиканам,
Бех аз он аст, ки бар оби мусалло фиканам.
Чун чакад май зи лаби мугбачаи бодафурӯш,
Дар дили хомтамаъ харза таманно фиканам.
Сар, ки бардорам аз он дар, нанихам бар мехроб,
Аз хамон чо, ки гирифтам, магар он чо фиканам.
Дурди чоме, ки зи базми ту кашам з-он мастӣ,
Дар хароботи мугон омада гавго фиканам.
Он як олояду ин иок нагардад гарчи,
Солхо далки майолуд, ба дарё фиканам.
Ба чунин дин, ки маро хаст, чу гардам кофар,
Ори бисёр ба зуннору чалипо фиканам.
Сар ба кавнайн фурӯн-орам, агар чун Фонӣ,
Аз паи катъи биёбони фано пой фиканам,
Мусалло (жойнамоз, ибодат жойи) сувига тушгандан кўра,
этагим зарини тиник майга ташлаганим яхширок.
Бода сотувчи мугбачанинг лабидан май томса,
хомтама кўнглимда бехуда таманно тугаман.
Агар бошимни ул остонадан кўтарсам мехробга
кўймайман, каердан кўтарган бўлсам, ўша ерга кўяман.
Агар базмингда бир жом куйкумини ичсам, шунча
маст бўламанки, муглар хароботига бориб гавго киламан.
Шундай диним бўла туриб мени кофирга чикарди,
зуннор ва чалипони кўп уят киламан.
Йиллар давомида майга булганган далкни дарёга
соламан гарчи у пок бўлмаса ва дарё булганса хам.
Фано биёбонини ўтиш учун оёкдан колсам хам,
Фонийдек икки дунёга бошимни эгмайман.

Мухтараъ

Аз сафи Масчид маком андар карон меафканам,
З-он кароп худро сӯи дайрн мугон меафканам.
Гар наёбам чо ба садри майкада, ип хам хушаст,
К-аз ниёзу ачз сар бар остон меафканам.
Кам-кам аз такво шуда дуру ба рппдӣ беш-беш,
Омада наздик худро дар миён меафканам.
Гарчи аз риндон наям, лекин гахе гавгои май,
Хешро бахри ташаббух дар фигон меафканам.
Бахри оташгираш оташгахи данри мугон,
Оташ андар чисми зорп потаноп меафкапам.
Ёр дар базме ки нӯшад бода, бо сад бими катл,
Хешро оп чо намедонам чи сон меафканам.
Ишкро бнпгар кйёматхо, ки хар шом аз фирок,
Рӯзн растохез дар охирзамон меафканам.
Як фалакро метавон кардан нучуми мухтарик,

3-ин сиёхихо, ки аз доги нихрн меафканам.
Фониё, бори худй бошад гарону мешавад,
Катъи рохи факрро мо[illegible] масжид ёнидан четга курсам,
у ердан ўзимни муглар дайрига ташлайман.
Агар майхона тўридан жой тополмасам, бу хам яхши,
ожизлик ва хожат тилаб остонага бошимни кўяман.
Аста-секин такводан узоклашиб, жадалрок риндликка
якинлашаман-да, ўзимни ўртага отаман.
Риндлардан бўлмасам хам, май гавгосида ўшалар
(риндлар)га ўхшаш учун фигон чекаман.
Муглар дайрининг ўтхонасида тутантирик бўлиш
учун зори нотавон жисмимни ўтга ёкаман.
Ёр бир базмда май ичаётган бўлса, ўлим кўркинчида
у ерга кандай кириб олишни билмайман.
Ишкда кандай киёматлар борлигига кара, мен хар
хижрон тунида киёмат кўзгатаман.
Яширин догим ташлаган бу сиёхларимдан (?)
бир фалак юлдузларини ўртантирсам бўлади.
Эй Фоний, ўзлик юки огир, факр йўлини босишга
монеълик килгани учун уни ташлайман.

Татаббўъи Хоча

Боз дар дайр буте ишванамо мебинам,
К-ахли динро зи вай ошӯбу бало мебинам.
Зохидо, манъ макун чун нигарам дар рухи ӯ,
Айби ин чист, ки дар сунъи Худо мебинам?!
Ману мой набувад дар рахи вахдат, хуш дор,
Ки ман ин мову ман аз айни хато мебинам.
Бевафой магар, эй мах, зи ту дорад таълим,
Ки фалак душмани арбоби вафо мебинам.
Гар гадои дари майхона шудам, айб макун,
Ки бар он дар хама шохон, чу гадо мебинам.
Кофирон гар паи имони риёй мухлис,
Манзиле хубтар ин дайри фано мебинам:
Фониё, чоми фано чун накашам Хофизвор?
Ки хама дар равиши Хо[illegible] агар бир гўзални кўраман,
ундан дин ахлига гавгою бало кўраман.
Эй зохид, унинг юзига карасам, айб этма!
Худо санъатини томоша килсам, нима айби бор?
Вахдат йўлида сиз биз (деган сўз) йўк, хушёр бўл,
чунки мен бу сиз бизни айни хато деб кўраман.
Эй ой, фалак вафосизликни сендан таълим олганми?
Чунки фалакни вафодорлар душмани деб биламан.
Майхона эшиги гадоси бўлганим учун айб этма,
чунки у эшикда хамма шохларни гадо каби кўраман.
Кофирлар риёкорлик билан имон пайида бўлсалар,
мен фано дайрини яхши макон деб биламан.
Эй Фоний, фано жомини нима учун Хофиз янглиг сипкармай,

(чунки мен фонийликнинг) хаммасини Хофизу Жомий йўлида кўраман.

Айзан Мо ба майхона паи дафъи гунох омадаем,
Яъне аз зўхди риёӣ ба панох омадаем.
Сар ба кавнайн наёрем фурӯ аз ду кадах,
Чун нагӯем паи хашмату чох омадаем.
Рӯй чун бар рахи майхона ниходем, мазан
Таъни берохӣ, чун рӯй ба рох омадаем.
Пири майхона магар даст бигирад ба карам,
Варна дар бахри риё гарки гунох омадаем.
Хасу хошокн гаму гусса чи сапчад,-чуп мо
Масту бехуд шуда бо оташи ох омадасм.
Рӯзгори сиях оварда ба чашми сияхат,
Мо сияххона ба он хола сиёх омадасм.
Миннати хоки дарат монда ба чашми Фонӣ,
Бор бардошта бо пушти дутох омадаем.

Биз майхонага гунохдан халос бўлиш учун келдик,
яъни риёкорона зохидликдан панох ахтариб келдик.
Икки кадах (ичгач), икки дунёга хам бош эгмаймиз,
(ва бу дунёнинг) дабдабаю мартабаси учун келдик, демаймиз.
Юзимизни майхона йўлига қўйганимиздан кейин
«йўлдан адашган» деб таъна килма, чунки юзимизни ерга каратиб келдик».
Майхона пири карам билан кўлимиздан тутмаса
(холимиз хароб), риё денгизида гунохга ботиб келдик.
Биз масту бехуд бўлиб, ох ўти билан келганимизда
гам-гуссанинг хасу хашаги хеч нимага арзимайди.
Кора кунимиз бизни кора кўзинг олдига келтирди,
биз бахти коралар яна кора уйга келдик.
Фонийнинг кўзида эшигинг тупрогининг миннати колди,
миннат юкини кўтариб икки букилган комат билан келдик.

Мо сӯи майкада аз гам ба панох омадаем,
Раста аз берахӣ, ин лахза ба рох омадаем.
Буд дил аз сабаби сардии зухд афсурда,
Чониби оташи согар ба панох омадаем.
Субх дар боз кун эй мугбачаи бодафурӯш,
К-аз маи дӯш ба ахволи табох омадаем.
Шояд ар пири хароботи дихад гӯта ба май,
К-аз хаёлоти худӣ гарки гунох омадаем.
Сурхрӯӣ магар аз бодаи афви ту шавад,
Баски аз дуди хато рӯи сиёх омадаем.
Бикушо турраи чун абр, ки мо дилшудагон,
Бахри наззораи он рӯи чу мох омадаем.
Ох, агар ёр кунад рӯй нихон, эй Фонӣ,
Ки бари оина бо сарсари ох омадаем.

Биз гамдан кочиб майхонадан панох топганмиз,
йўлсизликдан кутулиб энди йўлга кирганмиз.
Юрак зухд совуклигидан афсурда эди,

согар олови сари панох келтирганмиз.
Эй бодафуруш мугбача, тонг вактида эшикни оч,
чунки, кечаги майдан хароб ахволга тушиб колганмиз.
Худпарастлик хаёллари гунохига гарк бўлиб келганмиз,
шояд харобот пири бизни майга шўнгитса.
Хатолар тутунидан юзимиз шунчалик кора бўлганки.
факат кечирим бодасидан сурхрўй бўлишнмиз мумкин.
Сочларингни булут каби очгил, биз шайдолар,
ойдек юзингни кўриш учун келганмиз.
Эй Фоний, ох агар ёр юзини ёпса,
чунки ойина олдига ох шамоли билан келганмиз.

Айзан

Чӣ насим аст, ки аз дӯст расонид паём,
Кн аз он рӯх шудам тозаву осудамашом.
Гарчи шуд тоза маро рӯху машом осуда,
Хабари васл валекин зи дилам бурд ором.
Метапад хар нафасам дил ба даруни сина,
Рост чун сайди рамида, ки дарафтад дар дом.
Аллох-Аллох, лаби чонбахши ту, к-олуда ба май
Чун Масех аст, ки аз оби Хизр гирад ком.
Акси оина дар оина кӣ дид, эй сокӣ?
Гайри миръоти рухат дар кадахи оинафом.
Бода огоз кун, эй сокии махваш, ки нашуд
Хеч маълум, ки сурат чи пазирад анчом.
Фонӣ, аз куфри вай исломи ту гирад равнак,
Гарчи беш аст бараш равнаки куфр аз ислом.
Дўстдан хабар келтирган кандай шамолдирки,
ундан рухим тоза ва димогим чог бўлди.
Рухим тоза, димогим чог бўлган бўлса-да,
лекин васлинг хабари дилимдан оромимни олди.
Тузокка тушган хуркович овдек
дилим хар дамда сийнам ичида типирчилайди.
Аллох-Аллох, сенинг майга беланган жон багишловчи
лабинг Хизр суви ичган Исо сингаридир.
Эй сокий, юзинг аксини кадахда кўришдан ташкари
ойинанинг аксини ойинада ким кўрибди?
Эй махваш сокий, май (куя) бошла,
чунки (дунёнинг) охири нима бўлиши маълум эмасдир.
Эй Фоний, унинг кошида куфр(дини) равнаки исломдан зиёда бўлса-да,
унинг куфрида сенинг динининг равнак топади.

Мухтараъ

Эй кофири бадмаст, ки бурдӣ дилу дин хам,
Чон низ фидоят, магузар гофил аз ин хам.
Он турра ба гӯши ту сухан гӯяду абрӯ
Хам бахри шунидан, зи камин холи чабин хам.
Накши ачабу сурати мушкил, ки зи хуснат,
Наккоши Хито хам заду суратгари Чин хам.
Оп мугбача дар дайри мугон парда барандохт,
Сад парда даромад ба фигон, парданишин хам.

Эй пири мугон, бори дигар тавба шикастам,
Як ратли гаронам деху дар чурм мабин хам.
Сад халкаи ангуштарӣ аз тири ту дар дил,
Дорам зи хати мехри туам накши нигин хам.
Фонӣ чӣ гам аз чавр, чу ушшоки балокаш,
Доранд иваз васли гум[illegible] Эй балки [illegible]р, дилимни хам, динимни хам олдинг,
жон хам сенга фидо бўлсин, буни хам олмасдан бепарво ўтиб кетма!
У гажагинг кулогингга гапирадию, уни эшитиш учун
кошинг хам эгилиб, пешонангдан пойлаб туради.
Сенинг хуснинг накшини (яратиш) шундай мушкулки,
уни чизишда Хитой наккоши ва Чин суратгарининг бели букилди.
У мугбача муглар дайрида (юзидан) парда кўтаргач,
юзларча пардалару парда остидагилар фигон кўтардилар.
Эй муглар пири, иккинчи марта тавбамни буздим,
бир катта косада менга май беру гунохимга карама.
Дилимда ўкингдан юз узук халкаси ва
мехринг хатининг мухри хам бор.
Эй Фоний, жабрдан нима гам, чунки балокаш ошиклар висолга етиш
эхтимолигагина эмас, балки аник етишга хам (умид боглай оладилар).

Татаббуъи Хоча — Нест дил ин ки мани зори балокаш дорам,
Аз ту дар синаи худ пораи оташ дорам.
Сокиё, чуръаи май дех, ки ба уммеди висол
Даркашам чанд дил аз хачр чафокаш дорам?
Рӯ кушо чамъиятамро, ки мани савдоӣ,
Дил чу он турраи ошуфта мушавваш дорам.
Хар тараф чобуки раънои мап андар чавлон,
Ман сари хеш чу хоки сӯми абраш дорам.
Ба кади хамшуда чун мохи нав ангӯштнамо,
Ин хама шӯхрат аз он чобуки махваш дорам.
Гарчи гам мекунад он шӯхи мукомиршева,
Ман хам аз лаъбу сабукдастии ӯ гаш дорам,
Гар расад нохушӣ аз халк, хушам, чун Фонӣ,
З-онки бо нохушии ахли [illegible] балокашам. [illegible]аги бу дил, дил эмас,
балки у сендан сийнамга (тушган) бир парча ўтдир.
Эй сокий, дилим хажрдан кўп жафо чеккан,
висол умиди билан симириш учун бир култум май бер.
Мени хотиржам килиш учун юзингни оч, мен савдойининг
паришон сочинг сингари ташвишли, ошик дилим бор.
Чаккон гўзалим хар тарафга жавлон урмокда,
отининг туёги тупроги бўладиган бошим бор.
Янги ойдек эгилган каддим билан эл орасида танилдим,
бу хамма шухратимга у чаккон махваш сабабдир.
У (чапани табиат) шўх (менинг ножўя харакатларимдан) гижинар экан,
унинг хазил-мазах ва енгилтаклигидан менинг хам гашим келади.
Агар халкдан бир нохушлик етса, Фоний каби бўламан,
чунки замон ахлининг нохушлигига хушторман.

Татаббўъи Шайх Камол

Гуфт: «Рохамро бирӯб!» Он симбар. Гуфтам: «Ба чашм!»
Гуфт дигар: «Рах бизан обаш дигар». Гуфтам: «Ба чашм».
Гуфт: “Агар рӯзе зи зулфу рӯи мо монӣ чудо,
Гиря мекун з-аввали шаб то сахар». Гуфтам: «Ба чашм».
Гуфт: «Агар бар ёди лаълам бодаи тулгун хурӣ,
Косахо пур соз аз хуни чигар”. Гуфтам: «Ба чашм».
Гуфт: «Агар хохӣ ба рӯям чашми чон равшан кунӣ,
Аз хама хубон бикун катъи назар”. Гуфтам: «Ба чашм».
Гуфт: «Агар ёбад зи шоми хачр чашмат тирагӣ,
Соз аз шамъи рухам нури басар», Гуфтам: «Ба чашм».
Гуфт: «Бо чашмат бигӯ, к-аз хоки рохи тавсанам
Нур ёбад, сурмаро миннат мабар». Гуфтам: «Ба чашм».
Гуфт: «Фонӣ, чунки ахли ишк сӯи махвашон
Бингаранд, он дам ту сӯи к...ар». Гуфтам: “Ба чашм”.

У менга: «Йўлимга сув сеп!» деди, мен: «Кўз устига!» дедим,
Яна: «Йўлимга сув сеп!» деди, яна: «Кўзим билан» дедим,
«Зулфим билан юзимдан бир кун жудо бўлсанг,
окшомдан тонг отгунча йиглайсанми?» деди, мен: «Кўзим билан» дедим.
«Агар лабимни эслаб, гулранг май ичсанг, жигар кони
билан косани тўлдир», деди, мен: «Кўз устига», дедим.
«Агар юзим билан жонинг кўзини ёритмокчи бўлсанг,
Хамма гўзаллардан назарингни уз!» деди, «Кўз устига» дедим,
«Агар хажр жомидан кўзинг хира тортса,
юзим шамъини кўзингга нур кил», деди, мен: «Кўз устига», дедим.
«Кўзингга айт, отим йўли тупрогидан сурма килганида (кўзинг) равшан бўлса,
сурмадан миннатдор бўлмасин!» деди, мен: «Кўз устига» дедим,
«Эй Фоний, ишк ахли махвашларга караган чогда
сен менга бок!» деди, мен: «Кўз устига» дедим.

Татаббўъи Хоча

Дар дайр зори мугбачаи шӯхи махвашам,
К-аз хачри ӯ чу холи узораш бар оташам.
Шоми фирок аз тарафи кӯи ӯ вазид,
Боди сабо кард чу зулфаш мушаввашам.
Накди диле, ки буд чу туркони зулмхӯй,
Аз каф кашиду бурд хамон шӯхи дилкашам.
Мачрӯхам аз сипехру гашихои ӯ, бидор
Сокӣ ба рагми ӯ кадахи софу бегашам.
Таънам зи зохидӣ мазан, эй пири майфурӯш,
Харчанд пур кунӣ кадахи бода, даркашам.
Гардун агар бувад хушу нохуш чӣ гам чу ман
З-икболи факр хар чи ба пеш оядам, хушам?.
Фонӣ, агар з-одамиён гаштаам малул,
Айбам макун, ки волаи шӯхи махвашам.

Дайрда бир махваш шўх мугбачага зорман,
ва унинг хажридан юзининг холи каби ўт ичидаман.
Ёр кўйи томонидан фирок шоми етди, тонг шамоли
мени зулфи каби (паришон) килди.
У дилкаш шўхим зулмпеша гўзаллар каби
дилим накдини кафтимдан тортиб олиб кетди.

Фалак мени мажрух этди, шундай килганига карши
тиник кадах билан унинг гашликларини (кўнглимдан) кўтар!
Эй кекса майфуруш, менинг зохидлигимни таъна килма,
май кадахини канча тўлдирсанг хам симиравераман.
Фалак хурсанд бўлсин ёки хурсанд бўлмасин, менга нима гам?
Чунки мен факрлик икболи билан бошимга нима келса хурсандман.
Эй Фоний, агар одам авлодидан хафа бўлсам, айб этма
чунки мен бир париваш шўхнинг волаи шайдосиман.

Айзан

Хар сӯ кадам чу мардуми девона афканам,
Худро ба хар бахона ба майхона афканам.
Тифлони кӯй сангзанон, боз хешро
Бахри панах ба чониби вайрона афканам.
Хар шаб ба ахли зухду риё дар намози шаб,
Сад тафрика ба наъраи мастона афканам.
Нукле, ки хирка рахнкунон оварам ба базм,
Мургони айши майкадаро дона афканам.
Шармандаам зи шайх, ки хар рӯз хешро
Паймон шикаста чониби паймона афканам.
Зору забуниям хама з-он ёри ошност,
Тӯхмат чаро ба мардуми бегона афканам.
Фонӣ, фано талаб кунам, аз шамъи васли хеш,
Хар шаб, ки чашм чониби дарвона афканам.
Те[illegible] хар томонга кадам ташлайман,
Хар хил бахона билан майхонага (югураман).
Кўча болалари менга тош ота бошлаганларида,
яшириниш учун яна ўзимни вайронага оламан.
Хар кеча мастона наъра (уриб), зухду риё ахлининг
кечки намозини юз марталаб бузиб юбораман.
Хиркамни гарав кўйиб, келтирган емишимни
майхона кайфу сафо кушларига дона килиб сочаман.
Хар кун ахдимни бузиб, майхонага югурганим учун
шайх олдида уятлиман.
Зорлигим ва эзилишимга ёру ошнолар сабаб (бўлганлар),
бегоналарга нима учун тухмат килай?
Фоний, хар кеча парвонага кўз ташлаганимда
унинг (ёрнинг) васли шамъидан фонийлик талаб киламан.

Айзан

То аз хавои мугбачагон нотавон шудам,
Дар дайр хоки даргахи пири мугон шудам.
Хоки рахи ман ахли назар сурма мекунанд,
З-он дам, ки хоки даргахи ин остон шудам.
Пиронасар агар на чавонист дар сарам,
Бахри чи ошики рухи он навчавон шудам.
Одамгарӣ бувад ин, ки он сувори шӯх
Хар сӯ, ки ронд, чун сагаш аз пай давон шудам.
З-икболи дарди ишк манам оламе дигар,
Вар не зи чашму дил зи чӣ дарёву кон шудам?
Дар ишки он парӣ, ки нишонам падид нест,

Андар миёни ахли чунун бенишон шудам.
Аз бими хайли гам ватанам гашт майкада,
Гам нестам кунун, ки ба дор-ул-амон шудам.
Ворастам аз балои худӣ то ба дашти ишк.
Овораи рамидаи бехонумон шудам.
Фонӣ, зиёда з-ин натавонам аён намуд,
К-ошуфта инчунин зи хавои фалон шудам.
Мугбачаи шудам
Фалончининг хавасида нотавон бўлганимдан бери
дайрда муглар пири даргохининг тупрогиман.
Бу остона даргохининг тупроги бўлганимдан буён
назар ахли менинг тупрогимни сурма килади.
Агар кексайган чогимда бошимда йигитлик хаёли бўлмаса,
нима учун ёш гўзал юзига ошик бўлдим?
У шўх суворий хар тарафга от чоптирганида ити каби
кетидан югурсам, одамгарчиликни жуда ўрнига кўйиган бўлардим.
Ишк дарди бахти билан бошка бир оламман, агар ундай
бўлмаганимда, нима учун кўзиму дилим дарёю кон бўлди.
Нишонаси зохир бўлмаган у пари ишки туфайли
жунун ахли орасида бенишонман.
Гам лашкари кўркинчидан ватаним майхона бўлди
энди гам йўк, чунки бу ер дорул-амондир.
Ишк даштида овора, хуркович ва бехонумон
бўлганимдан бери ўзлигим балосидан кутулдим.
Фоний, бундан зиёда баён ва аён килолмайман,
чунки фалончининг хавасида шундай ошик бўлганман.

Мухтараъ

Гарчи дӯш аз доги хичрон оташин таб доштам,
Сӯзи ин оташ фузунтар буд, к-имшаб доштам.
Дарду заъфам харду мухлик буд, гар меомадӣ
Пурсаро асбоби чон додан мураттаб доштам.
Чун хилоли ид чуён дар хироми тавсанат,
Чашм равшан аз фурӯги наъли маркаб доштам.
Аз туву худ дар замони хачру айёми фирок,
Рӯхро бе колабу берӯх колаб доштам.
Гар такарруб чустам андар шурб бо мастони дайр,
Айб набвад чун ба эшон курби машраб доштам.
Дар хаёли хори мижгонаш набудам хоб, дӯш
З-он ки андар пирахан сад неши акраб доштам.
Дар таби гам, Фониё, сӯзи дарунам кам нашуд,
З-он ки аз табхола буд обе, ки бар лаб доштам.
Кеча хижрон ўтдай иситмам бўлса-да,
бу кеча ўтнинг ўрташи ундан зиёдрок бўлди.
Дарду заифлигимнинг хар иккови хам халокатли эди,
агар сўрамокка келсанг, жон беришга тайёрлаб кўйиганман.
Хайитнинг янги ойини излар эдим,
отингнинг такаси шуъласидан кўзимни равшан килганимдек.
Хажр замони ва фирок кунларида сендан ва ўзимдан
колип (тан)сиз рух ва рухсиз колипим бор эди.
Ичишда майхона мастларига якинлик изласам, айб

бўлмайди, чунки табиатан улар билан якинлигим бор.
Кеча кипригини тикани хаёлида ухлолмадим,
чунки кўйлагим ичида юз чаённинг ниши бор эди.
Эй Фоний, гам хароратида юрагим оташи камаймади,
чунки лабимдан томган сув учукдан эди.

Айзан

Чун ба ёди лаъли ӯ майли маи гулгун кунам,
Согари даврон зи хунобi чигар пурхун кунам.
Бад писанд афтод ёру з-ин сабаб ман музтариб,
Чун зи ман хар чун кунам, напсандад оё чун кунам?
Аз паи дафъи хумори муфлисони майкада
Гар надорам вачхи май, саччодаро мархун кунам.
Тархи ободӣ ба май гар афканам, бошад чунон,
К-аз паи ишрат бинои хона бар Чайхун кунам.
Ман, ки хамворам кадах гардон бувад, бошад ачаб,
Илтифот ар сӯи нохамворими гардун кунам.
Нестам ринд ар з-ошӯби хаводис дахрро,
Вазъ дигаргун шавад, ман хол дигаргун кунам.
Халкро хузн аз паи чох асту ман дар майкада,
Фониё, дорам кадах худро чаро махзун кунам?
Уни нар[illegible]н гулранглик майга эгилсам,
даврон пиёласини жигар кони билан тўлдираман.
У хеч нарсани ёктирмайдиган ёр экан, шунинг учун мен изтиробдаман,
чунки мен нима килмайин, у ёктирмайди, найлайин?
Майхона факирларининг хуморини таркатиш учун
майга пулим бўлмаса, жойнамозимни гаровга кўяман.
Агар ободликни май устига курмокчи бўлсам,
айшу ишрат биносини Амударё устига куришга уринишимдай бўлади.
Мен — бир маромда кадах айлантирувчининг, фалакнинг
бир маромда айланмаганига илтифот килишим таажжуб бўлади.
Атар ходисаларнинг фитна ва гавгосидан дахрнинг вазияти
ўзгарсаю, мен вазиятимни ўзгартирсам, ринд эмасман.
Эй Фоний, халкнинг хафалиги, мартабаю даража хусусидандир,
майхонада кўлимда кадахим бўла туриб, ўзимни нега хафа килай?